

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

Cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi

În temeiul art. 7 lit. b) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412) cu modificările ulterioare, art. 17 și 18 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 160-164, art. 537) cu modificările ulterioare, art. 4 alin. (1) din Legea nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 315-324, art. 486), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se constituie Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului.

2. Se aprobă:

- 1) Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, conform anexei nr.1;
- 2) Structura Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, conform anexei nr. 2;
- 3) Organigrama Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, conform anexei nr. 3.

3. Se stabilește efectivul-limită al Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi în număr de 17 unități de personal, inclusiv 2 unități de personal auxiliar, cu un fond anual de retribuire a muncii conform cadrului normativ.

4. Persoana desemnată în funcția de director general al Biroului de Investigare a Accidentelor în Transporturi:

- 1) în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri:
 - a) va întreprinde măsurile necesare în vederea luării în evidență a Biroului de Investigare a Accidentelor în Transporturi la organul înregistrării de stat;
 - b) va asigura aprobarea statului de personal al Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi și transmiterea acestuia spre avizare Cancelariei de Stat;
- 2) în termen de 15 zile de la avizarea statului de personal, va iniția procedurile legale necesare pentru ocuparea funcțiilor publice în cadrul Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi.

5. Cancelaria de Stat, în comun cu Agenția Proprietății Publice, vor identifica și vor asigura transmiterea patrimoniului necesar pentru activitatea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, conform prevederilor Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr.

REGULAMENT
cu privire la organizarea și funcționarea
Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi (în continuare – *Regulament*) reglementează misiunea, funcțiile, atribuțiile și drepturile Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi (în continuare – *Birou*), precum și modul de organizare a activității acestuia.

2. Biroul este o autoritate administrativă centrală, aflată în subordinea Guvernului, desemnată să organizeze investigații tehnice privind siguranța cu scopul de a determina cauzele și circumstanțele în care s-au produs evenimentele în transport și de a emite recomandări privind siguranța.

3. Biroul este persoană juridică de drept public, cu sediul în municipiul Chișinău, dispune de conturi trezoreriale, de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova și de alte atribute necesare.

4. Biroul este independent în luarea deciziilor față de orice operator de transport, administrator de infrastructură, autoritate de siguranță, autoritate de reglementare, organism de tarificare, organism de evaluare a conformității, precum și față de orice parte ale cărei interese ar putea intra în conflict cu atribuțiile Biroului.

5. Activitatea Biroului este finanțată de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

6. Bugetul Biroului se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

II. MISIUNEA, FUNCȚIILE, ATRIBUȚIILE
ȘI DREPTURILE BIROULUI

7. Biroul are misiunea de a organiza, conduce și coordona activitatea de investigație tehnică privind siguranța în transportul aerian, feroviar și naval cu

scopul de a determina cauzele și circumstanțele în care s-au produs evenimentele în transport și de a emite recomandări privind siguranța și de a urmări implementarea acestora. În realizarea investigațiilor tehnice privind siguranța, Biroul nu solicită, nici nu acceptă instrucțiuni de la nici o parte externă și are o autoritate absolută în ceea ce privește realizarea investigațiilor tehnice privind siguranța.

8. Biroul realizează următoarele funcții:

- 1) în domeniul aviației civile:
 - a) realizează investigația accidentelor aeronautice, incidentelor aeronautice și incidentelor aeronautice grave produse pe teritoriul Republicii Moldova;
 - b) realizează investigația accidentelor aeronautice, incidentelor aeronautice și incidentelor aeronautice grave cu implicarea unor aeronave înmatriculate în Republica Moldova;
 - c) emite recomandări privind siguranța și urmărește implementarea acestora în vederea prevenirii unor evenimente similare;
- 2) în domeniul transportului feroviar:
 - a) realizează investigația incidentelor feroviare, accidentelor feroviare și accidentelor feroviare grave produse pe teritoriul Republicii Moldova;
 - b) realizează investigația accidentelor feroviare grave cu implicarea materialului rulant înregistrat sau întreținut de o întreprindere feroviară autorizată în Republica Moldova;
 - c) emite recomandări privind siguranța și urmărește implementarea acestora în vederea prevenirii unor evenimente similare;
- 3) în domeniul transportului naval:
 - a) realizează investigația accidentelor navale, accidentelor navale grave și accidentelor navale foarte grave produse în apele teritoriale și pe căile navigabile interne ale Republicii Moldova;
 - b) realizează investigația accidentelor navale care implică nave aflate sub pavilionul Republicii Moldova;
 - c) realizează investigația accidentelor navale care implică interese majore ale Republicii Moldova;
 - d) emite recomandări privind siguranța și urmărește implementarea acestora în vederea prevenirii unor evenimente similare.

9. În conformitate cu funcțiile de bază stabilite la punctul 8, Biroul realizează următoarele atribuții:

- 1) organizează, conduce și coordonează activitatea de investigație tehnică privind siguranța în transportul aerian, feroviar și naval;
- 2) numește membrii comisiei de investigație tehnică privind siguranța, investigatorul-șef și/sau reprezentantul acreditat;
- 3) elaborează programul de perfecționare profesională și planul anual de instruire pentru calificarea personalului propriu;

4) elaborează și prezintă spre promovare organului central de specialitate în domeniul transportului proiecte de reglementări legate de investigația tehnică privind siguranța;

5) comunică organizațiilor internaționale de profil date și informații cu privire la investigațiile tehnice privind siguranța, conform cerințelor internaționale recunoscute și asumate de Republica Moldova;

6) întocmește rapoarte preliminare și finale asupra rezultatelor investigațiilor tehnice privind siguranța și le transmite părților implicate, celor cu responsabilități în materie de siguranță și celor interesate;

7) face publice rapoartele finale în conformitate cu art.17 din Legea nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi;

8) colaborează cu alte organisme și instituții pentru efectuarea unor analize, expertize tehnice, teste și a altor operațiuni cu scopul de a determina cauzele producerii evenimentului în transport;

9) emite recomandări privind siguranța în vederea prevenirii unor evenimente similare în transport și urmărește modul de implementare a acestora;

10) asigură creșterea și menținerea siguranței la nivel ridicat prin emiterea de recomandări privind siguranța;

12) emite, în limitele competențelor, ordine (decizii) de investigație tehnică și alte acte administrative.

10. Biroul este investit cu următoarele drepturi:

1) să colaboreze cu autoritățile publice, organele abilitate cu funcții de control, organizațiile necomerciale și organizațiile internaționale;

2) să participe la negocierile interguvernamentale privind subiectele ce țin de competența sa;

3) să posede, să utilizeze și să administreze patrimoniul, în conformitate cu scopurile de activitate ale Biroului și prevederile cadrului normativ;

4) să asigure reprezentarea Republicii Moldova în organizațiile internaționale de profil, în condițiile actelor normative;

5) să coopereze și să încheie acorduri tehnice cu autoritățile de profil al altor state cu scopul de a îmbunătăți siguranța în transporturi și să prevadă cele mai bune modalități de cooperare, care să permită:

a) asigurarea asistenței tehnice reciproce și a expertizei necesare îndeplinirii unor sarcini comune;

b) coordonarea măsurilor de urgență;

c) folosirea în comun a spațiilor și a echipamentelor tehnice, a mijloacelor de transport, a componentelor sau părților acestora și a altor obiecte utile investigației tehnice privind siguranța, inclusiv a aparatelor de înregistrare de bord, a echipamentelor de înregistrare a mesajelor verbale și de înregistrare a funcționării sistemului de semnalizare și control al traficului;

d) obținerea și utilizarea în comun a informațiilor relevante pentru analiza datelor și elaborarea recomandărilor privind siguranța;

e) elaborarea unor metode comune de investigație tehnică privind siguranța;

f) stabilirea unor principii comune de monitorizare a respectării recomandărilor privind siguranța și de adaptare a metodelor de investigație tehnică privind siguranța la progresul tehnic și științific;

g) stabilirea unor norme de confidențialitate cu respectarea reglementărilor naționale privind declarațiile martorilor, prelucrarea datelor și informațiilor prevăzute la art.16 din Legea nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi;

h) organizarea unor activități specifice de formare profesională a investigatorilor.

6) să promoveze activ colaborarea între autoritățile responsabile de investigațiile tehnice privind siguranța și autoritățile naționale și/sau supranaționale civile responsabile de supravegherea transporturilor;

7) să solicite și să primească, în condițiile legii și în scopul exercitării funcțiilor sale, informații de la autoritățile publice centrale, autoritățile administrației publice locale, organizații și instituții, agenți economici care activează în domenii ce țin de competența sa;

8) să exercite și alte drepturi în temeiul actelor normative ce reglementează relațiile din domeniile de activitate încredințate;

9) să solicite și să obțină informații privind modul și stadiul de implementare a recomandărilor privind siguranța;

10) să comunice organului central de specialitate în domeniul transportului situațiile în care recomandarea emisă nu a fost implementată în modul și/sau la data stabilită;

11) să coopereze și să încheie contracte în condițiile legii cu instituții de formare profesională din țară și din străinătate în vederea creșterii calității actului de investigație tehnică.

III. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII BIROULUI

11. Biroul este condus de un director general, numit și eliberat din funcție de către Guvern, conform art. 17 alin. (2) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate și conform art.6 alin.(4) din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

12. Candidatul la funcția de director general al Biroului trebuie să întrunească următoarele cerințe:

1) are studii superioare în domeniile transportului aerian, feroviar sau naval;

2) are o vechime în muncă de cel puțin 5 ani în unul din domeniile prevăzute la subpct. 1);

3) nu are antecedente penale;

4) în privința acestuia nu este instituită o măsură de ocrotire judiciară;

- 5) cunoaște limba română și o limbă de circulație internațională (nivel B2);
- 6) este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor.

13. Directorul general al Biroului îndeplinește următoarele atribuții:

- 1) exercită conducerea Biroului;
- 2) poartă răspundere personală în fața Guvernului pentru realizarea misiunii și îndeplinirea funcțiilor Biroului;
- 3) organizează sistemul de management financiar și de control;
- 4) numește în funcții publice, modifică, suspendă și dispune încetarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici în condițiile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- 5) semnează acte în chestiunile ce țin de competența Biroului;
- 6) conferă grade de calificare funcționarilor publici acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare angajaților Biroului în condițiile cadrului normativ;
- 7) angajează și eliberează din funcție personalul contractual, în condițiile legislației muncii;
- 8) aprobă sau modifică statul de personal și schema de încadrare a Biroului, în limitele fondului de retribuire a muncii și ale efectivului-limită stabilit de Guvern;
- 9) exercită alte atribuții corespunzătoare funcțiilor atribuite Biroului, în conformitate cu prevederile actelor normative speciale ce reglementează relațiile în subdomeniile sau în sferele de activitate încredințate acestuia;
- 10) coordonează și controlează activitatea subdiviziunilor Biroului;
- 11) aprobă regulamentele interne ale Biroului și subdiviziunilor sale structurale, precum și alte reglementări interne ale Biroului, inclusiv strategia activității de investigație tehnică, procedurile de sistem și operaționale, instrucțiunile și ghidurile specifice activității Biroului;
- 12) desemnează componența comisiei de investigație tehnică privind siguranța;
- 13) aprobă și coordonează implementarea programului și planului anual de formare profesională;
- 14) reprezintă Biroul în raporturile cu autoritățile publice, cu alte persoane juridice de drept public sau privat, cu persoanele fizice, cu organizațiile internaționale în domeniu în limitele împuternicirilor atribuite prin legislație;
- 15) reprezintă Biroul în relațiile cu mass-media și societatea civilă.

14. În lipsa Directorului general, atribuțiile acestuia sunt exercitate de unul din angajații Biroului, desemnat de Directorul general. În cazul în care funcția de Director general este vacantă, Directorul general interimar este desemnat de Guvern.

15. Personalul încadrat în funcțiile de investigator și investigator-șef trebuie să aibă studii superioare și experiență de lucru în domeniul care face obiectul investigației tehnice privind siguranța.

Investigatorii își exercită drepturile și obligațiile în conformitate cu prevederile Legii nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi. Investigatorii beneficiază de legitimații de investigator, conform formei și modelului aprobat de Guvern.

16. Investigatorii-șefi exercită conducerea subdiviziunilor de profil din cadrul Biroului. Candidatul la funcția de investigator-șef, pe lângă cerințele stabilite de legislația cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, trebuie să întrunească următoarele cerințe suplimentare:

a) pe domeniul aerian – să dețină o experiență de cel puțin 3 ani de pilot sau de inginer aeronautic;

b) pe domeniul naval – să dețină o experiență de cel puțin 3 ani de conducere și exploatare a navei maritime comerciale, de inginer sau de mecanic naval;

c) pe domeniul feroviar – să dețină o experiență de cel puțin 3 ani de inginer mecanic în domeniul feroviar.

18. Investigatorul-șef al Biroului îndeplinește următoarele funcții:

1) exercită conducerea subdiviziunii de profil din cadrul Biroului;

2) exercită controlul asupra acțiunilor de investigație tehnică;

3) exercită alte atribuții corespunzătoare funcției, în conformitate cu prevederile actelor normative speciale ce reglementează relațiile în subdomeniile sau în sferele de activitate încredințate acestuia.

19. Candidatul la funcția de investigator, pe lângă cerințele stabilite de legislația cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, trebuie să întrunească următoarele cerințe suplimentare:

a) pe domeniul aerian – să dețină o experiență de cel puțin 1 an de pilot sau de inginer aeronautic;

b) pe domeniul naval – să dețină o experiență de cel puțin 1 an de conducere și exploatare a navei maritime comerciale, de inginer sau de mecanic naval;

c) pe domeniul feroviar – să dețină o experiență de cel puțin 1 an de inginer mecanic în domeniul feroviar.

20. Directorul general și șefii subdiviziunilor structurale, în limitele împuternicirilor atribuite, poartă răspundere pentru deciziile luate și pentru activitatea Biroului.

21. Corespondența Biroului este semnată de directorul general și persoane cu funcții de răspundere abilitate cu acest drept prin ordin al directorului general.

22. Biroul colaborează cu ministerele, alte autorități administrative centrale și cu autoritățile administrației publice locale.

23. Subdiviziunile structurale ale Biroului își desfășoară activitatea în conformitate cu regulamentele aprobate de directorul general, regulamentele interne, fișele de post ale funcționarilor publici și ale angajaților care lucrează în baza contractelor de muncă și alte acte normative.

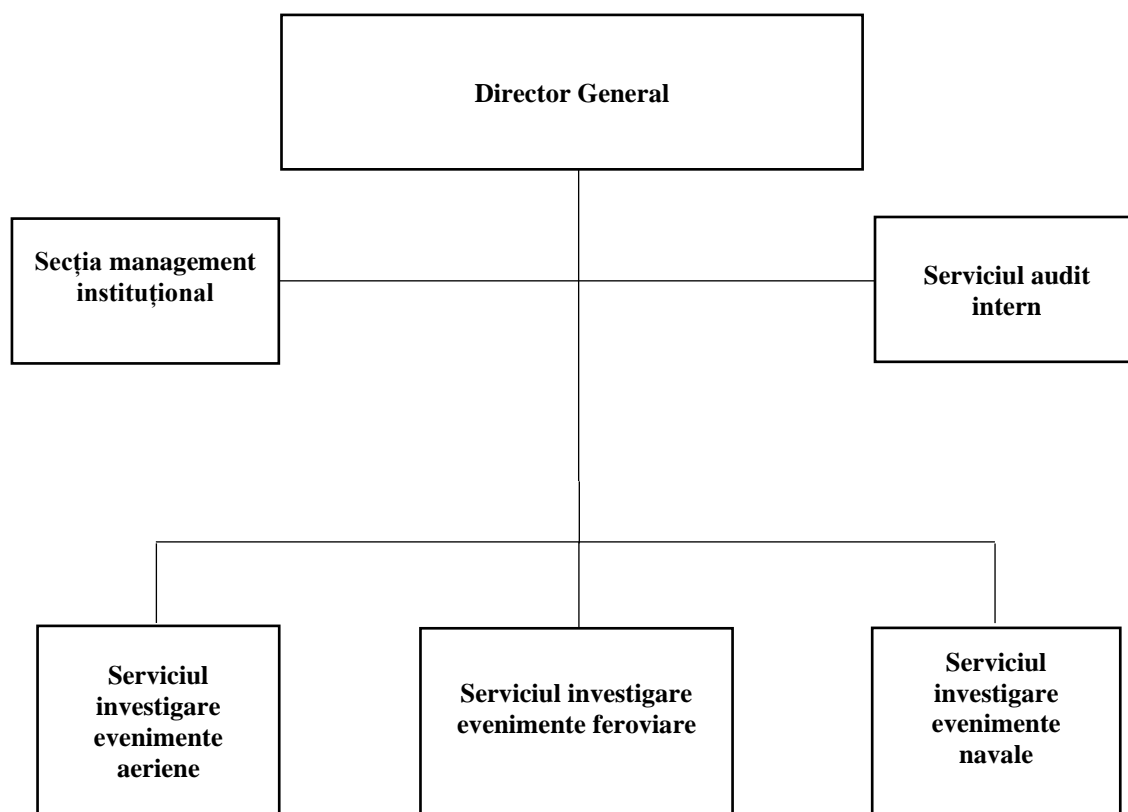
Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr.

STRUCTURA
Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi

Director general
Serviciul audit intern
Serviciul investigare evenimente aeriene
Serviciul investigare evenimente feroviare
Serviciul investigare evenimente navale
Secția management instituțional

Anexa nr. 3
la Hotărârea Guvernului nr.

ORGANIGRAMA
Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi

Nota informativă
la proiectul hotărârii de Guvern privind constituirea, organizarea și funcționarea Biroului
de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi (805/MIDR/2022)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern privind constituirea, organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi este elaborat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Temeiul legal pentru elaborarea prezentului proiect de hotărâre de Guvern rezidă din prevederile art. 21 lit. c) din Legea nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi, care stipulează că, *Guvernul urmează să aprobe regulamentul de organizare și funcționare, structura efectivului-limită ale Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi.*

În același timp, din prevederile Legii nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi, cât și din actele normative internaționale pe care le transpune Legea nr. 213/2021, derivă și exigența cu referire la crearea Biroului ca o structură independentă.

Astfel, potrivit dispozițiilor alin. (1) și (2) ale art. 3 din Legea nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi, *Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi (în continuare – Birou) este o autoritate administrativă centrală, aflată în subordinea Guvernului. Biroul este independent în luarea deciziilor față de orice operator de transport, administrator de infrastructură, autoritate de siguranță, autoritate de reglementare, organism de tarificare, organism de evaluare a conformității, precum și față de orice parte ale cărei interese ar putea intra în conflict cu atribuțiile Biroului.*

Conform art. 8 alin. (1) din Directiva 2009/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 de instituire a principiilor fundamentale care reglementează investigarea accidentelor din sectorul de transport maritim și de modificare a Directivei 1999/35/CE a Consiliului și a Directivei 2002/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului, *în vederea desfășurării de investigații obiective privind siguranța, organul de anchetă este independent din punct de vedere organizațional, juridic și al luării deciziilor față de orice parte ale cărei interese ar putea veni în conflict cu sarcina ce i-a fost încredințată.*

Concomitent, art. 4 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind investigarea și prevenirea accidentelor și incidentelor survenite în aviația civilă și de abrogare a Directivei 94/56/CE, *autoritatea responsabilă de investigațiile privind siguranța trebuie să fie independentă din punct de vedere funcțional, în special față de autoritățile naționale aeronautice responsabile de aeronavigabilitate, certificare, operațiunile de zbor, întreținere, acordare de licențe, controlul traficului aerian sau administrarea aerodromurilor și, în general, față de orice altă parte sau entitate ale cărei interese sau misiuni pot intra în conflict cu sarcina încredințată autorității responsabile de investigațiile privind siguranța sau pot influența obiectivitatea acesteia.*

În același context, conform art. 22 alin. (1) din Directiva 2016/798/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind siguranța feroviară, *fiecare stat membru se asigură că investigarea accidentelor și incidentelor menționate la articolul 20 se desfășoară de către un organism permanent, care include cel puțin un investigator capabil să îndeplinească funcția de investigator-șef în cazul unui accident sau incident. Organismul respectiv este independent în organizarea, structura juridică și luarea deciziilor de orice administrator de infrastructură, întreprindere feroviară, organism de tarificare, organism de repartizare și organism de evaluare a conformității, precum și de orice parte ale cărei interese ar putea intra*

în conflict cu atribuțiile încredințate organismului de investigare. În plus, acesta este independent din punct de vedere funcțional de autoritatea națională de siguranță, de agenție și de orice autoritate de reglementare a căilor ferate.

Urmare a prevederilor regulamentului și directivelor Parlamentului European și ale Consiliului expuse supra, pe care Republica Moldova le-a transpus prin Legea nr. 213/2021, o investigație privind siguranța trebuie realizată de un organism permanent, independent de actorii din sistemul aerian, feroviar și naval. Organismul ar trebui să funcționeze într-un mod care să evite orice conflict de interese și orice posibilă implicare în cauzele evenimentului investigat. În special, independența sa funcțională nu ar trebui să fie afectată de operatori de transport, administratori de infrastructură, autoritățile de siguranță, autoritățile de reglementare, organismele de tarificare, organismele de evaluare a conformității, precum și față de orice parte ale cărei interese ar putea intra în conflict cu atribuțiile acestuia.

Totodată, conform art. 106 și art. 132 alin. (3) din Codul transportului feroviar nr. 19/2022, Guvernul urmează să asigure efectuarea investigațiilor accidentelor și incidentelor din transportul feroviar, prin intermediul autorității de stat în domeniul investigării accidentelor și incidentelor în transporturi. În temeiul art. 107 din Codul transportului feroviar, autoritatea de stat în domeniul investigării accidentelor și incidentelor în transporturi este independentă din punctul de vedere:

a) al organizării, al structurii juridice și din punct de vedere decizional față de Administratorul infrastructurii, față de întreprinderile feroviare, față de Autoritatea Feroviară și față de orice parte ale cărei interese ar putea intra în conflict cu sarcinile încredințate autorității de investigare;

b) funcțional față de Autoritatea Feroviară și față de Organul de reglementare a pieței.

În același timp, conform pct. 11.3 din Planul de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 1042/2017, din anul 2022 urmează a fi constituit organul de investigare a accidentelor și incidentelor feroviare.

Necesitatea instituirii Biroului de Investigații a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi este condiționată de angajamentele prevăzute în cadrul Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Programului „Moldova, măsuri în situație de urgență, reziliență și competitivitate. Operațiunea de politici de dezvoltare”, semnat la Chișinău la 4 iulie 2022 și ratificat prin Legea nr.198/2022, precum și Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Programului „Moldova, măsuri în situație de urgență, reziliență și competitivitate. Operațiunea de politici de dezvoltare”, semnat la Chișinău la 4 iulie 2022 și ratificat prin Legea nr. 197/2022. Concomitent, informăm că negocierile au fost finalizate, astfel, urmând a fi demarată procedura de semnare a Acordurilor evocate.

Prin prezentul proiect urmează a fi creat un organ independent de agențiile de transport și organul central de specialitate în transport, care va avea atribuții speciale în deținerea rolului central în procesul investigării în materie de siguranță. Activitatea acestuia fiind de o importanță incontestabilă pentru determinarea cauzelor unui accident sau incident.

Subsecvent, prezentul Regulament instituie un șir de cerințe, funcții și atribuții, astfel încât Republica Moldova să dețină capacitatea de a investiga evenimentele din transportul aerian, feroviar și naval, fără a stabili vinovăția sau răspunderea civilă, administrativă, contravențională sau penală a făptuitorului, de a îmbunătăți siguranța în transporturi, de a preveni producerea unor evenimente similare celor investigate garantând un nivel înalt de eficiență, promptitudine și

calitate a investigațiilor, de a emite recomandări privind siguranța în vederea prevenirii unor evenimente în transport.

Necesitatea elaborării Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi derivă din cerința prevenirii comiterii evenimentelor în transport, diminuării gravității consecințelor acestora, înlăturării cauzelor și condițiilor în care acestea s-au produs, verificării stării tehnice a unităților de transport de tip aerian, feroviar și naval în privința corespunderii lor cu normele de siguranță rutieră.

În Republica Moldova nu există capacități independente de investigare a evenimentelor în transporturi din punct de vedere al siguranței, care ar avea scopul prevenirii acestora. De regulă, la investigarea unui eveniment participă organul de urmărire penală, care are misiunea de a stabili vinovatul de producerea evenimentului, nu și cauza.

Precizăm că, pe parcursul anilor trecuți, au avut loc mai multe accidente și incidente în transport aerian, naval și feroviar cu implicarea aeronavelor, navelor și materialului rulant din proprietatea persoanelor juridice din Republica Moldova sau aflate sub pavilionul Republicii Moldova. Investigarea accidentelor și incidentelor se efectua de comisiile instituite de autoritatea publică centrală în domeniul transporturilor sau create de către proprietarii unităților de transport, ceea ce contravine practicii internaționale.

Astfel, se consideră absolut necesară crearea unei structuri independente față de oricare operator de transport, entitate de reglementare, supraveghere și certificare, care să organizeze investigația tehnică privind siguranța evenimentelor în transporturi, în scopul determinării cauzelor și circumstanțelor în care s-au produs acestea și de a emite recomandări de siguranță, pentru prevenirea acestora în viitor.

Obiectivul principal al proiectului este de a preveni producerea evenimentelor în transport, îmbunătățind siguranța în domeniile transportului aerian, feroviar și naval, garantând un nivel înalt de eficiență, promptitudine și calitate a investigațiilor.

Concomitent cu obiectivul general, se propun a fi atinse și următoarele obiective:

- a) investigarea cauzelor producerii evenimentelor într-un mod obiectiv, imparțial și transparent;
- b) identificarea și stabilirea cauzelor care au dus la declanșarea evenimentului în transport în urma investigației tehnice, nu și a culpei sau a vinovăției;
- c) reducerea prejudiciilor atât pe dimensiunea sănătății și vieții omenești, a mediului ambiant, cât și a prejudiciilor de ordin financiar urmare a deteriorării infrastructurii aeroportuare, feroviare și portuare;
- d) elaborarea recomandărilor privind siguranța în vederea prevenirii unor evenimente similare în transport și urmărirea modului de implementare a acestora;
- e) crearea unui sistem de management al siguranței în transporturi;
- f) monitorizarea aplicării cerințelor de siguranță în domeniul transportului aerian, feroviar și naval;
- g) racordarea legislației interne a Republicii Moldova la cea a Uniunii Europene.

În concluzie, justificarea necesității schimbării situației curente din domeniul transportului privind lipsa unei autorități independente și competente în investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi, survine de la entitățile afectate din domeniul aerian, feroviar și naval, a societății civile, cât și din executarea prevederilor Legii nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi și, nu în ultimul rând, din angajamentele asumate în urma ratificării Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe

de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de hotărâre nu transpune legislația Uniunii Europene și nu necesită a fi avizat de Centrul de Armonizare a Legislației.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii de Guvern privind constituirea, organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi dispune:

1) constituirea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, în calitate de autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului, desemnată să organizeze investigații tehnice privind siguranța cu scopul de a determina cauzele și circumstanțele în care s-au produs evenimentele în transport și de a emite recomandări privind siguranța;

2) aprobarea:

- Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, conform anexei nr. 1;

- Structurii Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, conform anexei nr. 2;

- Organigramei Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, conform anexei nr. 3;

- Efectivului-limită al Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi.

Totodată, partea dispozitivă a hotărârii prevede că, Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi va avea un director general, precum și măsurile organizatorice necesare asigurării funcționării Biroului.

Potrivit Regulamentului de organizare și funcționare, Biroul va avea misiunea de a organiza, conduce și coordona activitatea de investigație tehnică privind siguranța în transportul aerian, feroviar și naval cu scopul de a determina cauzele și circumstanțele în care s-au produs evenimentele în transport și de a emite recomandări privind siguranța.

Totodată, în sarcina Biroului sunt atribuite realizarea următoarelor funcții de bază:

1) în domeniul aviației civile:

a) realizează investigația accidentelor aeronautice, incidentelor aeronautice și incidentelor aeronautice grave produse pe teritoriul Republicii Moldova;

b) realizează investigația accidentelor aeronautice, incidentelor aeronautice și incidentelor aeronautice grave cu implicarea unor aeronave înmatriculate în Republica Moldova;

c) emite recomandări privind siguranța în vederea prevenirii unor evenimente similare;

2) în domeniul transportului feroviar:

a) realizează investigația incidentelor feroviare, accidentelor feroviare și accidentelor feroviare grave produse pe teritoriul Republicii Moldova;

b) realizează investigația accidentelor feroviare grave cu implicarea materialului rulant înregistrat sau întreținut de o întreprindere feroviară autorizată în Republica Moldova;

c) emite recomandări privind siguranța în vederea prevenirii unor evenimente similare;

3) în domeniul transportului naval:

a) realizează investigația accidentelor navale, accidentelor navale grave și accidentelor navale foarte grave produse în apele teritoriale și pe căile navigabile interne ale Republicii Moldova;

b) realizează investigația accidentelor navale care implică nave aflate sub pavilionul Republicii Moldova;

- c) realizează investigația accidentelor navale care implică interese majore ale Republicii Moldova;
- d) emite recomandări privind siguranța în vederea prevenirii unor evenimente similare.

În conformitate cu funcțiile de bază, în Regulament sunt expres indicate atribuțiile și drepturile Biroului.

Capitolul III din Regulament conține prevederi ce țin de organizarea activității Biroului, și anume: modul de numire și eliberare al directorului general al Biroului, cerințele față de candidatul la această funcție, inclusiv atribuțiile acestuia, cerințele specifice cu referire la funcțiile de investigator-șef și investigator și alte prevederi de ordin organizatoric.

Totodată, se propune aprobarea unui efectiv-limită al Biroului de 17 unități de personal cu stabilirea următoarei structuri organizaționale:

- Director general – (1 unitate);
- Serviciul audit intern – (1 unitate);
- Serviciul investigare evenimente aeriene – (3 unități);
- Serviciul investigare evenimente feroviare – (3 unități);
- Serviciul investigare evenimente navale – (3 unități);
- Secția management instituțional – (6 unități).

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul hotărârii de Guvern privind constituirea, organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi presupune cheltuieli din partea statului în valoare de circa 5 milioane lei anual.

Bugetul respectiv prevede cheltuieli pentru:

- salarizarea angajaților;
- deplasări în scopul executării atribuțiilor de serviciu;
- perfectarea cunoștințelor investigatorilor;
- drone, nave, material rulant necesar pentru acțiunile de investigare;
- alte echipamente și unelte necesare pentru executarea atribuțiilor;
- servicii comunale;
- servicii de comunicație;
- combustibil (inclusiv pentru nave și material rulant);
- software, licențe și hardware necesare pentru verificarea respectării siguranței în transportul aviatic, naval și feroviar;
- întreținerea automobilelor de serviciu;
- echipamente și soft de birou, birotică etc.

Precizăm că cheltuielile de personal sunt argumentate de necesitatea salarizării investigatorilor cu sporuri cu caracter specific, pentru munca prestată în condiții nefavorabile și munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate și munca suplimentară, munca de noapte etc, conform la art. 17-19 în dependență de accident-incident investigat.

Concomitent, în cadrul Strategiei sectoriale de cheltuieli în contextul CBTM 2023-2025 pe sectorul transport și infrastructura de transport s-a propus și solicitat majorarea limitei de cheltuieli pentru anii 2023-2025 în scopul organizării și funcționării Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi.

Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi va fi desemnat să organizeze investigații tehnice privind siguranța cu scopul de a determina cauzele și

circumstanțele în care s-au produs evenimentele în transport și de a emite recomandări privind siguranța.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Concomitent cu procesul de elaborare și promovare a proiectului hotărîrii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, este inițiat și procesul de elaborare a modificărilor cadrului normativ pentru asigurarea implementării Legii nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi.

Astfel, art. 4 alin. (2) din Legea nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi, prevede expres că, *directorul general și directorii adjuncți ai Biroului sunt numiți și eliberați din funcții de către Guvern, conform art.17 alin.(2) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate și conform art.6 alin.(4) din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.*

Potrivit Anexei din Legea nr. 199/2010, în lista funcțiilor cu demnitate publică nu se regăsește funcția de *director general și director (general) adjunct al Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi.*

Ținând cont de cele expuse, urmează să fie puse în concordanță normele Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică cu dispozițiile Legii nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi, din care se desprinde faptul că funcția de *director (general) adjunct al Biroului* este funcție de demnitate publică.

Complementar urmează a fi modificate dispozițiile Legii nr. 213/2022 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi, prin modificarea art. 4 alin. (2) din Legea prenotată, astfel ca prevederile acesteia să fie corelate cu normele Anexei din Legea nr. 199/2010, funcția de director general adjunct să nu fie considerată funcție de demnitate publică.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a ministerului (compartimentul „Transparența”, directoriul Transparență decizională/ anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului”), și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

La fel, proiectul de hotărîre a fost plasat spre consultare publică pe paginile web nominalizate.

Proiectul a fost avizat de următoarele autorități/instituții:

- Cancelaria de Stat (nr.29-69-10847 din 09.11.2022, nr. 29-69-11893 din 07 decembrie 2022);
- Centrul pentru Armonizarea Legislației (nr. 31/02-69-11221 din 21 noiembrie 2022, nr. 31/02-69-11606 din 30 noiembrie 2022);
- Ministerul Finanțelor (09/2-03/2667/1580 din 17.11.2022, nr. 09/2-09/12223 din 13 decembrie 2022);
- Ministerul Economiei (06/1-3167 din 18.11.2022);
- Ministerul Justiției (04/9938 din 16.11.2022, nr. 04/10651 din 12.12.2022);
- Ministerul Afacerilor Interne (37/4659 din 17.11.2022);
- Centrul Național Anticorupție (06/2-6789 din 16.11.2022, nr. 06/2-7362 din 12.12.2022);

<ul style="list-style-type: none"> - Agenția Proprietății Publice (nr. 05-03-6985 din 08.11.2022, nr. 05-04-7438 din 30.11.2022); - Agenția Servicii Publice (01/8327 din 18.11.2022); - Autoritatea Aeronautică Civilă (nr. 3659 din 06.12.2022); - Agenția Navală (03-519 din 13.12.2022).
8. Constatările expertizei anticorupție
<p>În conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost suspus expertizei anticorupție.</p> <p>Prin Raportul de expertiză anticorupție nr. EHG22/8397 din 12.12.2022, Centrul Național Anticorupție a comunicat că în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție</p>
9. Constatările expertizei de compatibilitate
<p>Proiectul nu transpune legislația Uniunii Europene și nu a fost necesară avizarea de către Centrul de Armonizare a Legislației.</p> <p>Cu toate acestea, prin Avizul de compatibilitate, parvenit prin demersul nr. 31/02-69-11221 din 21 noiembrie 2022, Centrul de Armonizare a Legislației a comunicat că, proiectul național, deși nu reprezintă un exercițiu de transpunere directă a legislației UE în domeniul subsumat politicii europene în domeniul siguranței transportului aerian, feroviar și naval, acesta asigură implementarea dispozițiilor actelor UE menționate supra, prin măsuri naționale cu caracter instituțional detaliate, care își propun constituirea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, autoritate administrativă de implementare a politicilor statului în domeniul siguranței transportului naval, aerian și feroviar, investigării cauzelor producerii evenimentelor într-un mod obiectiv, imparțial și transparent, identificării și stabilirii cauzelor care au dus la declanșarea evenimentului în transport în urma investigației tehnice, nu și a culpei sau a vinovăției, elaborării recomandărilor privind siguranța în vederea prevenirii unor evenimente similare în transport și urmărirea modului de implementare a acestora, creării unui sistem de management al siguranței în transporturi armonizat cu cel al Uniunii Europene.</p>
10. Constatările expertizei juridice
<p>Constatările expertizei juridice au fost prezentate prin demersurile Ministerului Justiției nr. 04/9938 din 16.11.2022 și nr. 04/10651 din 12.12.2022.</p> <p>Concluziile expertizei juridice au fost acceptate și incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, fiind luate în calcul la definitivarea proiectului.</p>
11. Constatările altor expertize
<p>Analiza impactului la proiectul hotărârii Guvernului privind constituirea, organizarea și funcționarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi a fost consultată cu Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Autoritatea Aeronautică Civilă, Agenția Navală și Î.S. „Calea Ferată din Moldova”. Majoritatea obiecțiilor și propunerilor au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.</p>

Secretar general al ministerului

Lilia DABIJA